Warszawa, dnia 04 września 2019 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD3.056.19.2019

Wrocławskie Stowarzyszenie
Głuchych „Nadzieja"
ul. Ruska nr 46A, lok. 407/409
50-079 Wrocław

W związku z petycją z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie „zmiany w prawie w postaci nowelizacji ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych poprzez zwolnienie od podatku dochodowego oraz składki zdrowotnej tj. osób głuchych pobierających najniższe świadczenia emerytalno-rentowe", proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Zgodnie z art. 84 Konstytucji RP, każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych ustawą.

Podatkiem określonym ustawą jest między innymi podatek od dochodów osobistych. Zasady opodatkowania tym podatkiem reguluje ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą PIT".

Przepisy ustawy PIT weszły w życie z dniem 1 stycznia 1992 r. i mają zastosowanie do dochodów uzyskanych od tego dnia. Przy ich tworzeniu kierowano się zasadą równości obywateli wobec prawa, zarówno w sferze praw i wolności jednostki, jak i podstawowych obowiązków obywatelskich, do których należy m.in. obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych.

W konsekwencji, po szerokiej i merytorycznej dyskusji społecznej i parlamentarnej, przyjęto, że źródłem przychodów w podatku dochodowym od osób fizycznych jest nie tylko praca najemna, ale również emerytura, renta, działalność wykonywana osobiście, działalność gospodarcza, najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa, kapitały pieniężne, prawa majątkowe, odpłatne zbycie: nieruchomości, praw, rzeczy, a także innego rodzaju świadczenia uzyskiwane przez osoby fizyczne (w tym zasiłki, alimenty, dopłaty, nagrody, dotacje).

Jednocześnie przyjęto, że w celu uniknięcia obniżenia dochodów osób fizycznych, z chwilą wprowadzenia podatku od dochodów osobistych, wszelkie krajowe emerytury, renty oraz wynagrodzenia za pracę zostaną ubruttowione, tj. podwyższone o kwotę należnego podatku w taki sposób, aby po potrąceniu podatku wypłacone świadczenie nie było niższe od świadczenia jakie przysługiwało przed 1 stycznia 1992 r. Ubruttowienia tego dokonali płatnicy (w szczególności zakłady pracy i organy rentowe).

Z kolei późniejszemu wdrożeniu reformy systemu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego towarzyszyło umożliwienie odliczenia od dochodu składek na ubezpieczenia społeczne, odpowiednio od podatku składek na ubezpieczenie zdrowotne, sfinansowanych ze środków podatnika (ubezpieczonego).

W świetle powyższego, dochody z emerytur i rent podlegają opodatkowaniu. Podatek od tych dochodów oblicza się według skali podatkowej, której elementem są dwie stawki podatku 18% i 32%, jeden próg dochodów w wysokości 85 528 zł oraz degresywna kwota zmniejszająca podatek, która w zależności od wysokości uzyskanych dochodów waha się w rozliczeniu rocznym od 1 440 zł (dla dochodów nieprzekraczających 8 000 zł) do 0 zł (dla dochodów powyżej 127 000 zł).

Ten sposób obliczania podatku, przy jednoczesnej możliwości zastosowania preferencji podatkowych (np. ulgi rehabilitacyjnej), powoduje, że efektywne stawki podatku dochodowego od osób fizycznych dla pierwszego (do 85 528 zł) i drugiego przedziału dochodów (ponad 85 528 zł) są o wiele niższe od stawek określonych w skali podatkowej (18% i 32%). Potwierdzają to między innymi dane Ministerstwa Finansów zawarte w „Informacji dotyczącej rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2017 rok", według których efektywna stawka podatku dla pierwszego przedziału skali wynosi 7,47%. Dla dochodów w wysokości odpowiadającej dwunastokrotności najniższego świadczenia emerytalnego, tj. 13 200 zł (1 100 zł x 12 miesięcy), efektywna stawka jest jeszcze niższa. Podatek od tego świadczenia wynosi bowiem 66 zł, co odpowiada obciążeniu podatkiem dochodowym na poziomie 6%.

W kolejnych latach faktyczne obciążenie podatkiem dochodowym będzie jeszcze niższe dzięki uchwaleniu przez Sejm RP ustawy, która przewiduje między innymi obniżenie stawki 18% do 17%. Na obniżce o 1 pkt proc. skorzystają wszyscy podatnicy opłacający podatek według skali podatkowej, w tym emeryci i renciści pobierający najniższe świadczenie emerytalno-rentowe.

Mając powyższe na uwadze, należy zauważyć, iż w chwili obecnej rząd nie prowadzi prac polegających na zwolnieniu z opodatkowania świadczeń emerytalno-rentowych. Stosowny projekt ustawy nie jest ujęty w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Z upoważnienia Ministra Finansów
Beata Karbownik
Zastępca Dyrektora
Departamentu Podatków Dochodowych
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/